

Samed Behrengi

KÜÇÜK
KARABALIK

GENÇ DESTEK: 41

EDEBİYAT: 17

Samed Behrengi

Küçük Karabalık

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Özlem Esmergül

Editör: Devrim Yalkut

Çevirmen: Özlem Esmergül

Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek

Kapak Tasarım: Işıl Ilgıt Şimşek

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Genç Destek: Mart 2018

7. Baskı Mart 2021

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN: 978-605-311-384-3

© Genç Destek

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42

Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkani.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Deniz Matbaa Mücellit - Çetin Koçak

Maltepe Mahallesi Hastane Yolu Sok No: 1/6

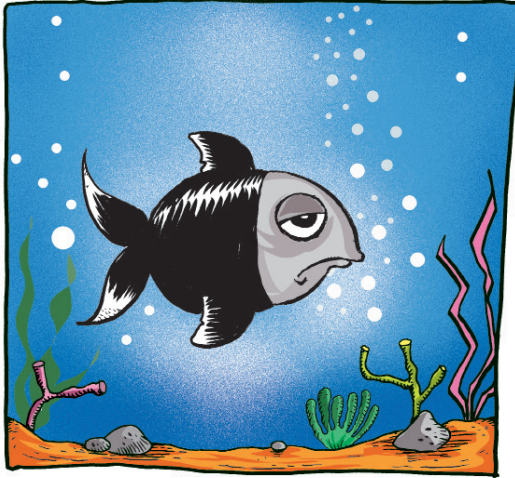
Zeytinburnu / İstanbul

Sertifika No: 48625

Genç Destek, Destek Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Samed Behrengi

KÜÇÜK KARABALIK

Samed Behrengi kimdir?

24 Haziran 1939'da Tebriz'de dünyaya geldi. 31 Ağustos 1967'de Aras Nehri'nde öldü. Azeri asıllı İranlı öğretmendir. Çocuk hikâyeleri ve halk masalları yazan bir derleyicidir.

Babasının adı İzzet, annesinin adı Sara idi. İran genelinde seyahatler yaparak Fars ve Azeri halk kültürü üzerine incelemeler yaptı. Halkın dilinde dolaşan masalları, söylenceleri derledi, yorumladı, yeniden yazdı. Bunları derlemenin yanı sıra, çocuk öyküleri kaleme aldı. Ne var ki kimilerince çocuk öyküleri olarak görülen bu yapıtlar kimilerince de İran ve diğer dünya halklarına, adalet, eşitlik, dogmayı sorgulama, direnebilme gibi öğütlerde bulunan metinlerdir.

Zamanının şah yönetimine karşı masal ve hikâyeler yazarak karşı koymaya çalışmış, başkaldırmıştır. Samed Behrengi öğretmen okulunda okumuştur. Öğrenimini tamamladıktan sonra köy okullarında öğretmenliğe başlamıştır. Kısa hayatı boyunca her zaman çocuklara hayatı anlatmaya çalışmış ve öğretmenlik görevinde kalmıştır.

Samed Behrengi 28 yaşındayken şüphe uyandıran bir biçimde Aras Nehri'nde ölmüştür. Yüzerken boğulduğu söylentisi yayılsa da buna kimse inanmadı, çünkü Behrengi, yazdığı masallarla, ülkesinin başına çöreklenmiş şahlık düzenini açıkça eleştiriyor, her türlü baskı yönetimine karşı çıkıyordu. Bu yüzden suikasta uğradığı düşünülmektedir. Yapıtları onlarca dile çevrilmiştir.

Yapıtları:

Bir Vardı Bir Yoktu

Bir Şeftali Bin Şeftali

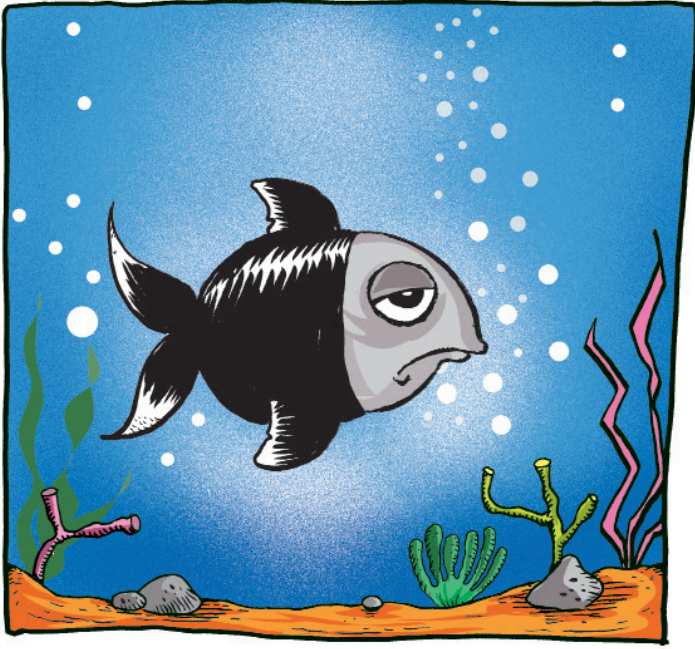
Küçük Karabalık

Yıldız ve Konuşan Bebek

Yıldız'ın Kargaları

Pancarcı Çocuk

Kel Güvercinci
Ulduz ve Kargalar
Bir Günlük Düş ve Gerçek
Körođlu Geliyor
Püsküllü Dev
Sevgi Masalı
Bir Aşk Masalı
Ah Masalı
İnatçı Kediler
Beyaz Diş

Küçük Karabalık

Uzun ve soğuk bir kış gecesi idi. Denizin dibinde bir Nine Balık, sayıları on iki bini bulan minik yavrucuklarını ve torunlarını etrafına toplamış, onlara masal anlatıyordu:

Bir zamanlar küçük bir Karabalık vardı bir dere. Bu Küçük Karabalık, annesiyle birlikte yaşıyordu. Yüksek dağların kalbinden fışkırarak, sarp kayalıkların arasından gürül gürül akan temiz bir

dereye huzurlu ve sakin bir hayat sürüyorlardı. Birlikte çok mutluydular. Karabalık'la annesinin yuvası, bu şahane derenin dibinde etrafı yosunlarla kaplı kara bir kayanın oyuğundaydı.

Küçük Karabalık, ay ışığının yuvalarına hiç ulaşmamasına çok üzülür, aydınlığı özlerdi hep. Annesiyle koca gün boyunca birbirlerini kovalayıp eğlenirler, bazen diğer balıkların yanına gidip onlara katılırlar, yaşadıkları küçücük alanın içinde dönüp dururlardı akşama kadar.

Anne Balık, Küçük Karabalık'ı çok severdi. Ona çok düşkündü. Çünkü ondan başka yavrusu yoktu. On iki bin tane yumurta yaptığı halde içlerinden sadece bu Küçük Karabalık hayata tutunmuş ve annesinin yanında kalmıştı.

Küçük Karabalık'ın üzerinde bir süredir garip bir durgunluk seziyordu annesi. Küçük Karabalık çok zaman içine kapanıyor, derin düşüncelere dalıyordu. Bazen annesinin peşi sıra isteksizce yüzerken geride kalıyor, onun izini kaybettiği bile oluyordu. Küçük Karabalık'taki bu değişiklik fark edilmeyecek gibi değildi. Annesi yavrusundaki durgunluğu sessizce gözleyip duruyordu. Fakat onun geçici bir keyifsizlik yaşıyor olabileceğini, yakında iyileşerek eski sağlığına kavuşacağını dü-

şünüyordu. Sonuçta rahatsızlanmak, keyifsizleşmek olağan bir şeydi. Tabii ki geçerdi. Bu yüzden Anne Balık, konunun üzerinde çok durmadı.

Oysa Küçük Karabalık'ın sıkıntısının nedeni o kadar da basit değildi. Durum annesinin sandığından farklıydı.

Sonunda bir sabah daha güneş doğmadan annesini uyandırdı Küçük Karabalık:

“Anneciğim, anneciğim kalk lütfen” dedi. “Sana söylemem gereken çok önemli şeyler var. Kalk ve beni dinle.”

“Yavrucuğum ne oluyor sabah sabah?” diye söylendi annesi uyku sersemi. “Şimdi sırası mı? Uykumuz daha açılmadı bile. Sonra söylersin. Hem madem uyandık artık, hadi kalk çıkalım da dolaşalım biraz.”

“Hayır anneciğim” diye karşılık verdi Küçük Karabalık kararlı bir tavırla. “Ben artık boş dolaşmak istemiyorum. Buradan gitmeliyim.”

“Gitmeli misin?” diye sordu annesi. Şaşırılmıştı.

“Evet anneciğim gitmeliyim buradan. Kalamam daha fazla.”

“Yavrucuğum sabahın bu vaktinde nereye gideceksin?”

“Derenin sonunu arayacağım anneciğim. Bu derenin ucu nereye çıkıyor bulacağım. Aylardır düşünüp duruyorum. Bu derenin sonu nerede? Ne yaparsam yapayım bunu düşünmekten alamıyorum kendimi. Sabahlara kadar gözüme uyku girmez oldu. Ben de sonunda kararımı verdim. Derenin sonu nereye varıyor gidip kendi gözlemlerimle göreceğim. Başka yerlerde neler oluyor, oralarda neler var bilmek istiyorum.”

Kederli bir tebessümle baktı annesi Küçük Karabalık'ın gözlerine.

“Ben de senin gibi küçük bir balıkken aynı şeyi düşünmüştüm biliyor musun?” dedi uzaklara dalarak. “Fakat yavrucuğum bu derenin bir sonu yok ki, uçsuz bucaksız, başsız ve bitimsiz... Öylece akıp durur ve hiçbir yere varmaz... Bizim hayatımız şu gördüğün yer kadar işte. Neyi arayıp ne bulmayı umuyorsun sen böyle?”

“Hiç öyle şey olur mu anneciğim? Akıp duran bir şeyin nasıl olur da vardığı bir yer olmaz? O halde neden akıp dursun? Her şeyin bir sonu var. Gecenin de bir sonu var gündüzün de. Haftanın da bir sonu var ayın da. Ve yılın da bir sonu var anneciğim. Hem...”

Annesi daha fazla konuşmasına izin vermeyecek sözünü kesti Küçük Karabalık'ın:

“Bırak şimdi bu hayalleri. Kendinden büyük sözler etme boş yere. Kalk çıkalım hadi. Her zaman yaptığımız şeyi yapalım. Bu kadar gevezelik yeter. Her zamanki mutlu hayatımıza devam edelim yine” dedi buyurgan bir sesle.

Fakat Küçük Karabalık kararlıydı. “Hayır anneciğim” diye karşılık verdi. “Ben artık bıktım bu boş dolaşmalardan, küçücük yerde dolanıp durmaktan sıkıldım. Çıkıp gitmek istiyorum. Başka yerlerde neler olup bittiğini görmek istiyorum. Bu fikri aklıma başkalarının soktuğunu düşünme sakın. Kimsenin beni etkilediği yok. Aklımı çelen olmadı. Ben çok uzun zamandır düşünüyorum bütün bunları. Elbette etrafımda anlatılan şeylerden kendime çıkardığım sonuçlar var ama bu amaçsızca bir şeye kanmak değil. Mesela deredeki pek çok balığın yaşlandıktan sonra *‘Ömrümüzü boş yere harcadık!’* diye yakındıklarını duydum. Bunlar da beni çok düşündürdü. Hayat dediğin şu küçücük alanda birbirimizi kovalayarak dönüp durmaktan mı ibaret gerçekten? Ben bu sorunun cevabını öğrenmek istiyorum anneciğim. Başka bir hayat mümkün mü bilmek istiyorum. Başak bir dünya var mı?”

Bir çırpıda nefes bile almadan konuştu Küçük Karabalık. Meğer ne çok şey birikmiş içinde.

Annesi dikkatle dinledi onu, “Ah yavrucuğum...” dedi sonra. “Ne oldu sana böyle? Başka bir hayat başka bir dünya diye takmışsın aklına. Nedir sanki dünya dediğin? İşte bak bizim mutlulukla yaşadığımız şu deredir dünya. Yaşadığımız hayattır bize ait olan. Başka hayatlar ilgilendirmez ki bizi.”

Annesi ve Küçük Karabalık böyle hararetle konuşurlarken irice bir balık geldi kapılarının önüne ve “Merhaba komşu. Nedir bu söz yarışınız böyle? Neler konuşup duruyorsunuz? Dikkatimi çektiniz. Gezip dolaşmak için geç kalıyorsunuz” dedi.

Anne Balık komşusunun bu sözleri üzerine oyuktan çıktı ve “Zamane çocuğu işte...” dedi. “Şimdiki çocuklar annelerine bile ders vermeye kalkışabiliyor.”

“Ne anlatıyor sana?”

“Şu küçücük haline bakmadan, çekip gitmekten bahsediyor bana. Burayı bırakacakmış, gidip başka bir hayat mümkün müymüş, başka bir dünya var mıymış onu öğrenecekmiş... Bak bak bak...”

“Ah seni küçük şey seni! Sen ne zaman büyüdün böyle de kocaman laflar etmeye başladın. Ne ara bilge kesildin başımıza?” dedi Komşu Balık, Küçük Karabalık’a bakarak...

Bunun üzerine Küçük Karabalık girdi söze:

“Bilge ne demektir bilmiyorum... Ben sadece orada burada dolaşıp durmaktan sıkıldım. Çok amaçsızca, çok boş bir şey bu... Sizin bu düzenli hayatınızda yokum artık ben. Daha fazla kandırmak istemiyorum kendimi. İleride bir gün ben de yaşlandığım zaman oturduğum yerden *‘Ah ah yazık oldu hayatıma’* diyerek dövünemem. Yakınmak bana göre değil” dedi.

Küçük Karabalık’ın bu konuşması komşuyu kızdırdı. “Daha da neler!” diye çıkıştı Komşu Balık.

Küçük Karabalık'ın annesi üzgündü. “Ah benim küçücük yavrucuğum. Kimler kandırdı seni böyle? Senin yoldan çıkabileceğini hiç düşünmezdim” dedi.

“Kimsenin beni kandırdığı yok. Benim aklım her şeye yetiyor. İyiyi de kötüyü de biliyorum. Aklım da var gözlerim de.”

Komşu Balık aklına bir şey gelmiş gibi “Aman komşum sakın evini sırtında taşıyan şu eğri büğrü yürüyen salyangoz kandırmış olmasın Küçük Karabalık'ı?” diyerek Anne Balık'a döndü birden.

“Ah öyle ya... Salyangozdan şüphe duymakta çok haklısın aslında. Küçük yavrumun peşinden ayrılmazdı zaten. Hep etrafındaydı. Tamam. Kesin o karıştırmıştır yavrumun aklını. Tüh kahrolasınca salyangoz!”

“Hayır anneciğim sus lütfen” diyerek araya girdi Küçük Karabalık. “O benim arkadaşımdı. Onu nasıl suçlarsınız böyle?”

“Hiç balıkla salyangoz arkadaş olur mu, a benim küçük yavrum? Duyulmamış şey bu!” dedi Anne Balık.

“Balıkla salyangozun düşmanlığı da hiç duyulmadı ama” diye karşılık verdi Küçük Karabalık.